

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΗ'

Τρίτη 15 Μαΐου 2018

ΘΕΜΑΤΑ

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση, L180/96/29-6-2013) και άλλες διατάξεις - Τροποποίηση του ν.4251/2014 (ΑΞ 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης - Τροποποίηση διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις», σελ. 7535- 7607

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΛΗΣ: Έλεγα, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι

ένα παγκόσμιο ζήτημα, που επηρεάζεται ποικιλοτρόπως. Χθες είχαμε μια επίθεση κατά πολιτών στη Γάζα. Εκφράζουμε την οδύνη μας για τους νεκρούς και τους πάρα πολλούς τραυματίες και τον αποτροπιασμό μας για τέτοιου είδους επιθέσεις. Ακόμα και αυτό είναι κάτι που μπορεί να επηρεάσει το προσφυγικό, μιας και, αν κοιτάξουμε στην ευρύτερη γειτονιά μας, θα διαπιστώσουμε πάρα πολύ εύκολα πώς επηρεάζονται τα πράγματα από τις ενέργειες διαφόρων κρατών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προσφυγικό ζήτημα έρχεται πρώτο στην πολιτική ατζέντα, όχι μόνο στη χώρα μας. Εμείς, με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, προτείνουμε τη θέσπιση μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας και της μετανάστευσης. Δύο οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταφέρονται στην ελληνική έννομη τάξη. Με γνώμονα πάντα τις πανανθρώπινες αξίες και τις γενικές αρχές της διεθνούς έννομης τάξης τροποποιούνται θεσμοί και διαδικασίες. Κατανώ απολύτως το γεγονός ότι όλοι περιμένουν από αυτό το νομοσχέδιο να φέρει δραστικά μέτρα, που θα έχουν άμεσα αποτελέσματα για την εξομάλυνση της κατάστασης, που ραγδαία εξελίσσεται τους τελευταίους μήνες. Πώς θα μπορούσε όμως ένα νομοσχέδιο να σταματήσει τις προσφυγικές ροές στη γειτονιά μας; Πώς θα μπορούσε ένα

νομοσχέδιο να σταματήσει τον πόλεμο, τις πολιτικές διώξεις, τη φτώχεια και την ανέχεια; Πώς θα μπορούσε ένα νομοσχέδιο να πείσει τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μοιραστούν το βάρος και να επιδείξουν την απαραίτητη αλληλεγγύη; Διότι αυτή είναι η πραγματικότητα, που μας πνίγει σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Αναγνωρίζω ότι η Κυβέρνηση προσπαθεί να λύσει μια εξίσωση με πολλούς αγνώστους και ελάχιστες σταθερές. Αφήνω, λοιπόν, στα κυβερνητικά στελέχη με εμπιστοσύνη τη διαχείριση των αγνώστων παραγόντων είτε στα ανατολικά είτε στα δυτικά της χώρας μας. Αναλαμβάνω, όμως, την ευθύνη ως μέλος του Κοινοβουλίου για το τι γίνεται εντός των συνόρων μας.

Τις τελευταίες εβδομάδες πετύχαμε έναν εποικοδομητικό διάλογο, μέσα από τον οποίο προέκυψαν πολλές βελτιώσεις και αλλαγές, σε σχέση με το αρχικό νομοσχέδιο. Αρκετές προτάσεις συναδέλφων υιοθετήθηκαν. Άλλες απορρίφθηκαν. Κοντολογίς, η επιτροπή έκανε ουσιαστική δουλειά, στοχευμένα και με νηφαλιότητα.

Ξεκινώ, λοιπόν, με τα βασικά. Θεωρώ ότι όλα τα δημοκρατικά κόμματα συμφωνούν ότι καμμία ρύθμιση δεν πρέπει να συγκρούεται με τη διεθνή έννομη τάξη. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρχές της αλληλεγγύης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της μη επαναπροώθησης και του μείζονος συμφέροντος του παιδιού και της ενότητας της οικογένειας είναι ένας μπουσουλός που μας χαρακτηρίζει. Μέσα από αυτό το πρίσμα, βλέπουμε κάθε άρθρο, κάθε αντιπρόταση, κάθε άποψη, όσο και αν κάποια κράτη επιλέγουν να επιδεικνύουν την κυριαρχία τους, καταπατώντας το Ευρωπαϊκό και Διεθνές δίκαιο.

Η Ελλάδα δεν θα διολισθήσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό. Είμαστε ξεκάθαροι στη βούλησή μας να παραμείνουμε πιστοί στις θεμελιώδεις ανθρωπιστικές αρχές. Δεν βουλιάζουμε βάρκες, δεν κλειδώνουμε ανθρώπους σε κέντρα υποδοχής, δεν στερούμε το δικαίωμα ασύλου στους δικαιούχους αιτούντες άσυλο, δεν πετροβολούμε παιδιά στις πλατείες. Αντί αυτών των πρακτικών, το σχέδιο νόμου επενδύει στην ενίσχυση του καθεστώτος προστασίας ευάλωτων προσώπων με ειδικές ανάγκες, όπως είναι οι ανήλικοι, τα ασυνόδευτα ανήλικα, οι γυναίκες και οι οικογένειες, τα θύματα βασανιστηρίων ή άλλων πράξεων βίας και στη βελτίωση της επιτάχυνσης των διαδικασιών του ασύλου.

Στο πρώτο μέρος του νομοσχεδίου περιέχονται μια σειρά διατάξεων και εγγυήσεων για τους αιτούντες άσυλο, που αφορούν στην ενημέρωση, τη μέριμνα για την οικογενειακή ενότητα, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τις υλικές συνθήκες υποδοχής. Θέτει, δηλαδή, τις βασικές αρχές για την υποδοχή και συνεπακόλουθα την ουσιαστική ένταξη των αιτούντων άσυλο στη χώρα μας.

Πολλές από τις κατευθύνσεις που δίνει η οδηγία του 2013 έχουν ήδη δρομολογηθεί ή δρομολογούνται από το Υπουργείο και τα συναρμόδια Υπουργεία. Ο ν.4375 κατοχυρώνει το δικαίωμα των κρατούμενων αιτούντων άσυλο, το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Από το 2016 ξεκίνησε το ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης για τα προσφυγόπουλα. Συνεχώς βελτιώνεται και διευρύνεται. Επίσης, ήδη χορηγείται ΑΜΚΑ στους αιτούντες άσυλο για απρόσκοπτη πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και δωρεάν πρόσβαση στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Η διανομή εντύπου ενημερωτικού υλικού ξεκίνησε ήδη με εικονογραφημένα φυλλάδια για τους ασυνόδευτους ανήλικους, ένας τομέας, που πρέπει να δουλέψουμε παραπάνω, γιατί τα προβλήματα είναι πάρα πολλά.

Στο τρίτο και τέταρτο μέρος του νομοσχεδίου αφιερώθηκε το μεγαλύτερο μέρος των συζητήσεών μας και στην αρμόδια επιτροπή -οι συνάδελφοι είχαν εκτενέστερες παρεμβάσεις- λόγω της σύγκρουσης, που εκ των πραγμάτων δημιουργείται μεταξύ της επιτάχυνσης των διαδικασιών ασύλου και της διασφάλισης των δικαιωμάτων των αιτούντων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η λήψη αποφάσεων στην πολιτική εμπεριέχει αναπόφευκτα και μια πάλη. Μια πάλη που εμπεριέχει πρακτικά, πολιτικά και ηθικά διλήμματα. Έχουμε τη Συνθήκη της Γενεύης και τα πρωτόκολλα για το καθεστώς προσφύγων, έχουμε τις Συνθήκες και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουμε το Δουβλίνο III, έχουμε την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας και το σχέδιο δράσης για την υλοποίησή της.

Δεσμεύεται η Ελλάδα από όλα αυτά; Η απάντηση είναι: ναι. Μπορεί η Ελλάδα να υπαναχωρήσει, να καταπατήσει συμβάσεις και συμφωνίες; Η απάντηση είναι και πάλι: ναι. Είμαστε κυρίαρχο κράτος. Έχουμε και ασκούμε πρωτογενή εξουσία. Η δυνατότητα ανάληψης διεθνών δεσμεύσεων αποτελεί επακόλουθο της κυριαρχίας εντός κράτους. Εάν δεν θέλουμε, δεν τηρούμε τίποτα. Δείτε τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής -είχαμε και το χθεσινό παράδειγμα- που μπαίνουν, βγαίνουν και απέχουν από τις διεθνείς συμβάσεις, όπως τους βολεύει. Θα μπορούσαμε να το κάνουμε και εμείς; Είναι, όμως, αυτό που θα επιθυμούσαμε, τελικά; Είναι αυτό που συμφέρει την Ελλάδα, να πούμε αύριο, για παράδειγμα, ότι αποχωρούμε από την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, -τόσο απλά- να πούμε ότι λόγω των εκτάκτων συνθηκών δεν θα ακολουθήσουμε το πλάνο που συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον, με οικονομικές, πολιτικές και στρατιωτικές ανισότητες, η νομική ισότητα μεταξύ των κρατών είναι το μοναδικό αντίβαρο που έχουμε. Η υποστήριξη της διεθνούς νομιμότητας είναι μονόδρομος για την Ελλάδα. Άρα, δεν επαναπροωθούμε, δεν επιστρέφουμε στην Τουρκία αιτούντες άσυλο, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματός τους. Τηρούμε τον γεωγραφικό περιορισμό, που έχει σαφώς επιβληθεί με το σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της κοινής δήλωσης, μέχρι νεωτέρας. Επιταχύνουμε τις διαδικασίες εξέτασης αιτημάτων ασύλου, ώστε να απεγκλωβίζονται οι πρόσφυγες, οι ευάλωτες ομάδες και οι μη δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Φροντίζουμε για την ένταξη των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία.

Μέσα από το δεύτερο μισό του νομοσχεδίου το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής προτείνει συγκεκριμένες δράσεις. Διατηρείται η ποιότητα της διαδικασίας στον πρώτο βαθμό, διότι αυτό μας προστατεύει από τις μετέπειτα μακροχρόνιες διαδικασίες προσφύγων. Αυξάνεται το υφιστάμενο προσωπικό, με τη δημιουργία νέων οργανικών θέσεων και διευκολύνονται οι μετατάξεις από άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Με μέτρα όπως η υποχρεωτική απασχόληση, η απλοποίηση των διαδικασιών διορισμών, οι έλεγχοι παραγωγικότητας και η επαναλειτουργία των παλαιότερων επιτροπών προσφύγων ενισχύεται η παραγωγικότητα και η αποτελεσματικότητα των οργάνων για το άσυλο. Η διαδικασία μεταγενέστερων αιτήσεων αυστηροποιείται. Προβλέπονται εναλλακτικοί τρόποι επίδοσης των αποφάσεων επί αιτήσεων ασύλου, στην περίπτωση που δεν μπορεί να βρεθεί ο ίδιος ο αιτών, ώστε να του επιδοθεί αυτοπροσώπως. Επιταχύνεται η δικαστική διαδικασία, όσο είναι δυνατόν, χωρίς να επηρεάζονται οι προθεσμίες προσφυγής για τους αιτούντες.

Ιδιαίτερως σημαντικό είναι, τέλος, ότι καταγεγραμμένες ζημιές, που υπέστησαν περιουσίες στη Λέσβο και τη Χίο, οι οποίες οφείλονται σε πράξεις προσφύγων ή μεταναστών, αποζημιώνονται από πιστώσεις του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Οι αρμόδιοι δήμοι θα επιχορηγηθούν με τα αντίστοιχα ποσά, ώστε στη συνέχεια να τα καταβάλουν στους δικαιούχους.

Εν τω μεταξύ, το Υπουργείο διατύπωσε την πρόθεση να καθιερώσει διαρκή μηχανισμό αποζημιώσεων. Είναι κάτι που το θέλουμε και όλοι το ζητάμε.

Σχετικά με τις διαδικασίες μετανάστευσης, η εναρμόνιση του Μεταναστευτικού Κώδικα με το νέο πλαίσιο που διαμορφώθηκε, μετά την ψήφιση και την κύρωση της Συμφωνίας, έχει ως αποτέλεσμα την απλούστευση της διαδικασίας έκδοσης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους, ενώ οι εκκρεμείς αιτήσεις, που θα εξετασθούν όπως προβλεπόταν, εφαρμόζονται παράλληλα στην απλοποιημένη διαδικασία, όπου αυτό είναι εφικτό.

Είναι ένα πάγιο αίτημα των κοινοτήτων των μεταναστών, που ικανοποιείται, για τα ασφαλιστικά δικαιώματα ενήλικων τέκνων μεταναστών, που σπουδάζουν στην Ελλάδα. Αποκαθίσταται μία αδικία, ώστε να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα με τους ημεδαπούς φοιτητές, ως προς την ασφάλισή τους.

Μελιμιά μας είναι η ισότητα όλων των ανθρώπων, που διαβιούν εντός της χώρας μας και αυτό είναι το δεύτερο κομμάτι που δεν

συζητήσαμε τόσο πολύ και πρέπει να το συζητήσουμε. Προφανέστατα, οφείλουμε να δούμε και αυτή τη διάσταση της μεταναστευτικής πολιτικής και όχι το προσφυγικό ζήτημα.

Ταυτόχρονα, με το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου μεταφέρεται στην ελληνική νομοθεσία η οδηγία 2014/66. Στην περίπτωση αυτή αναφερόμαστε στις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης.

Διευκολύνεται η είσοδος στην Ένωση Διευθυντικών Στελεχών, εξειδικευμένων υπαλλήλων και ασκούμενων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης από τρίτες χώρες. Μιλάμε για μεταθέσεις από εταιρείες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης σε οντότητες, που ανήκουν σε αυτές και είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη-μέλη.

Με τη μεταφορά δεξιοτήτων και γνώσεων τεχνολογίας και τεχνολογίας, αυξάνονται τα περιθώρια ανάπτυξης στη χώρα μας και στην ελληνική οικονομία, μία οικονομία, που θα βασίζεται στη γνώση και στην καινοτομία. Σε αυτή τη λογική τροποποιείται και ο ν.4251/2014, ο Μεταναστευτικός Κώδικας.

Καθιερώνονται εργασιακά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα, προσδιορίζεται το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, καθιερώνεται τίτλος διαμονής, με δικαίωμα εργασίας και ανώτερη διάρκεια διαμονής, εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, θεσπίζονται αυστηρά μέτρα, τόσο για τον μετατιθέμενο, όσο και για την οντότητα υποδοχής, σε περίπτωση μη τήρησης του παρόντος νόμου και του ελληνικού φορολογικού, ασφαλιστικού και εργατικού δικαίου.

Σε κάθε περίπτωση δηλαδή, πρόκειται για καθεστώς προσωρινής μετανάστευσης. Η χώρα μας διατηρεί το δικαίωμα καθορισμού των όγκων εισδοχής, ενώ η λειτουργία του καθεστώτος τελεί υπό την αρχή της προτίμησης των πολιτών της Ένωσης.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, οι οδηγίες που μεταφέρουμε στην ελληνική έννομη τάξη σήμερα αφορούν την επιδιωκόμενη κοινή πολιτική ασύλου και την κοινή μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως κράτος-μέλος, που υποδέχεται μεγάλο μέρος των μεταναστευτικών ροών η Ελλάδα, οφείλει να συνδράμει και στην κατεύθυνση αυτή με τη στάση της, αλλά και με τις πρακτικές που εφαρμόζει.

Την ίδια στιγμή που άλλοι εταίροι επιλέγουν τον δρόμο του απομονωτισμού και της εσωστρέφειας, των κλειστών συνόρων και του αποκλεισμού, εμείς οφείλουμε να αποδείξουμε ότι η αλληλεγγύη, η συνεργασία, ο ανθρωπισμός, αλλά κυρίως η νομιμότητα είναι μονόδρομος.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, λοιπόν, το οποίο εισηγούμαι σήμερα στην Ολομέλεια, δεν θα δώσει όλες τις λύσεις, αλλά εκτιμώ ότι είναι μία απάντηση, που από εδώ και πέρα πρέπει να είναι η κατεύθυνσή μας.

Θέλω να σχολιάσω και μία τροπολογία που κατατέθηκε. Ο συνάδελφος κ. Βαρβιτσιώτης τοποθετήθηκε επί της διαδικασίας και πολύ σωστά είπε ότι καταφέραμε σε αυτό το νομοσχέδιο να έχουμε μία πολύ σωστή συζήτηση επί της ουσίας, επί του νομοσχεδίου και ζήτησε να μην γίνουν δεκτές άλλες άσχετες τροπολογίες.

Κύριε συνάδελφε, κατατέθηκε από συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, από τον συντοπίτη μου Βουλευτή και άλλους νησιώτες, συγκεκριμένη τροπολογία για τους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ.

Όπως έχουμε ξαναπεί, είναι επικίνδυνο να συνδέεται ένα θέμα, που αφορά τη φορολογική πολιτική, με το προσφυγικό. Ελπίζω ότι η τοποθέτησή σας αφορά τη συγκεκριμένη τροπολογία, αλλά είναι και μία απάντηση για το πώς σε ένα νομοσχέδιο που καταφέρνουμε να τηρούμε τους όρους της σωστής νομοθέτησης, έρχεστε, με μία άσχετη τροπολογία, να κάνετε αυτό που μας κατηγορούσατε τόσο καιρό, ενώ θα έπρεπε αυτή η κουβέντα να γίνει ξεχωριστά.

Ερχόμαστε στα νησιά για αναπτυξιακό συνέδριο και προβάλλεται το προσφυγικό και το θέμα του ΦΠΑ. Παίρνουμε το νομοσχέδιο και το κουβεντιάζουμε κανονικά για το προσφυγικό, που είναι ένα σοβαρό ζήτημα, όπως και το μεταναστευτικό ζήτημα, και μας φέρνετε την τροπολογία του ΦΠΑ. Όταν έρθουν άλλα πράγματα, που αφορούν τα νησιά, η μπάλα θα πάει πάλι στην

κερκίδα! Είναι ένα ερώτημα αυτό, λοιπόν και ελπίζω και εύχομαι αυτό που είπατε στην αρχική σας τοποθέτηση να ισχύει και για τη δική σας τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.